

nok megen Ret; men han har dog taget feil, og jeg skal med en af vore egne mest brugte Produkter vise, hvorledes man ser paa saadanne Sager, naar man bruger et Moment, som man ikke ser i dets hele Sammenheng. Det ærede Medlem sagde, at enhver Plante bliver bedst, naar den begunstiges af Varme og Fugtighed, men det er galt; thi der er mange Planter, vi kunne frembringe her under vort nordlige Klima, men som man ikke kan frembringe i varmere Lande. Jeg skal tage Hovedplanten Byg og bede lægge Mærke til, at man dyrker Byg her og fører den til England. Byg dyrkes ligeledes i Frankrig og Tydskland og føres dervfra til England. Men hvis Byg betales bedst? Danmarks Utsaa den Byg, der grov paa den danske Jordbund, er den bedste. Det er ikke sagt, at det er den danske Jordbunds Skyld; mulig have vi bedre Snit til at gaa frem i den Retning, det skal jeg ikke kunne sige men det danske Byg er i alt Jælb mest søgt i England, saa at det ikke er bevist, at ikke den Røe, som her avles, kan blive lige saa god som den tydske, i alt Fald ikke, at den ikke skulde kunne blive saa god, at den kan give Indtægt. Med Hensyn til det ærede Medlems Bemærkning om, at Arbejdstiden for denne Røedyrking ikke faldt saaledes, at det var gunstigt for de øvrige Landarbejdere, tager han ogsaa feil deri, thi Lugningen af Røerne i Juni og Juli Maaneder falder ikke i Landmandens travleste Tid, som er i Mai, September, Oktober og November Maaneder. (En Stemme; Det kan kun gjælde for Trø!). Det gjælder ikke alene for Trø, at der ikke er saa travlt i Juni og Juli Maaneder som i Mai, September osv. Høavlen er jo meget aftagen, og da man jo foreløbig ikke skal dyrke disse Røer Nord for Aarhus, kunde det dog være, at det slaar til. Den sidste ærede Tale var bange for disse Slavekolonier. Jeg skal indrømme ham, ifjænt jeg ikke er bange for dem, at det efter min Mening er det bedste Argument, der er ført i Staden, denne Frygt, der kan være for at samle en stærk Arbejderbefolkning; men det ærede Medlem maa lægge Mærke til, at her er der foreløbig ikke Tale om Andet end at begunstige mulig een, mulig to Fabrikker. Der er jo ikke en Æneste, hverken her eller i det andet Thing — jo der var dog En i det andet Thing, men der er Ingen her — der har forsvaret, at man skulde begunstige ogsaa fremtidige Fabrikker. Utsaa, naar kun disse to enkelte Fabrikker ere under Debat, kan Faren for Arbejderkolonier ikke være stor, navnlig ikke overfor Odense, hvor der er en meget stærk Arbejds-kraft i Forveien. Men jeg maa sige, at efter min Overbevisning har ingen af de ærede Talere, der hidtil have behandlet denne Sag, truffet det stærkt frem — i det Mindste ikke truffet det stærkt frem — som egentlig de Landmænd, der ere i Spidsen for Sagen, fremhæve. Det er ikke saa Meget for i og for sig at faae Sukkerroen frem,

men for her i Landet at statuere Exempler paa, at en stærk intensiv Dyrkning af Jorden og stærk Anvendelse af Gjødning er i Landmandens Interesse, at man holder paa Sukkerroedyrkingen. Det er Exemplet, der er Hovedsagen; det er det, at man ved at lade disse to Fabrikker bestaa, kan bevirke, at man i andre Egne dyrker mere Røer og Handelsplanter og i det Hele taget mere efterligner Belgiens og Englands Exempel; dette er dette, der efter min Mening er Hovedsagen, medens det er mindre vigtigt, at der ikke er Noget ved selve Røen. Det er efter min Mening en Hovedsag, at man her i Landet — jeg tror med Urette — ikke har lagt Bægt paa Agerbruget, som man skulde. Efter min Overbevisning er Agerbrug, Søfart og Handel mere værd end alt Andet, som vi ellers have med at bestille, og derfor undrer det mig, at vi ikke have en Agerdyrkningsminister. Havde vi en saadan, der særlig skulde have sit Blik henvendt paa disse Ting, var det ikke slet, som skete i 1873, da man behandlede denne Sag aldeles finantzielt; det Sociale og Økonomiske faae man ikke paa: det Økonomiske faae man slet ikke paa, det var man nær ved at sætte til Side; jeg aser naturligvis fra enkelte sporadiske Bemærkninger, som faldt her i Salen. Det var det Finantzielle, man lagde Bægt paa, de 2 Millioner Rigsdaler i Told, som man skulde tabe ved Roesukkerfabrikkerne; om der haagede disse 2 Millioner, som man vilde spare, maaste efter en Menneftaalder laa en Risiko af nogle Hundrede Millioner, tænkte man ikke paa (Ufbrydelse). Ja, man har Lov til at bruge store Taler, naar de bruges overfor en Anden. Naar der er et rent Tab af 2 Millioner om Aaret, bliver det i en Menneftaalder over 100 Millioner. Vil man nu se, hvorledes Stemningen til Sagen stiller sig blandt de fremadskridende Landmænd, der staa i Spidsen for alle de nyere Projekter i vore Dage og blandt Repræsentanter her fra de Egne, hvor disse Fabrikker ligge, og de, der have gjort sig megen Velighed med at følge Literaturen i denne Retning i forskjellige Lande, saa støtte alle disse Mennefter denne Sag. Det er derimod gjennemgaaende dem, der ikke bryde sig videre om at se nærmere paa andre Landes Forhold — og det kan være berettiget, det kunne de jo have Lov til, — dem, der ikke have reist, og dem, der ikke bo i de Egne, hvor Fabrikkerne ligge, der staa paa den anden Side. Det er for mig et Fingerpeg, som siger, at de Første have Ret, og et andet Fingerpeg, som jeg lægger Bægt paa, er dette, at den ærede Finantzieminister, som jo er saa stattegal, havde jeg nær sagt — han er saa stiv i at holde paa gamle Sætter, at om der saa er Tale om de mest ufornuftige Ting paa Jorden, f. Ex. Skibsafgiften, saa skulde de være gode, naar de blot ere gamle — denne Skat her er vel kun 3 Aar gammel, men dog i alt Fald ældre end en Skat, som man ikke har, nemlig Formue- og Indkomstskatten, altsaa maa den ogsaa